



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 118/06-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti L. Š., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., K., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 287/01, na neverejnom zasadnutí 11. júla 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 287/01 **p o r u š i l** základné právo L. Š. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 287/01 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. L. Š. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania L. Š. v sume 6 888 Sk (slovom šesťtisícosemstoosemdesiatosem slovenských korún) na adresu jeho advokáta JUDr. R. K., K., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti L. Š. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 118/06-12 z 5. apríla 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť L. Š., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. K., K., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 287/01.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 3. mája 2001 podal okresnému súdu odporovaciu žalobu proti žalovaným, ktorá je vedená pod sp. zn. 24 C 287/01.

Predmetná vec dosiaľ nebola právoplatne rozhodnutá, hoci od podania žaloby uplynulo už takmer päť rokov. Do dňa podania ústavnej sťažnosti okresný súd v uvedenom konaní uskutočnil iba tri pojednávania (27. marca 2002, 18. septembra 2002 a 25. februára

2004). Jednotlivé pojednávania sa konajú s frekvenciou v priemere nižšou než raz ročne a od posledného z nich uplynuli už takmer dva roky.

Nečinnosť okresného súdu je navyše podľa sťažovateľa zvýraznená faktom, že aj uskutočnené pojednávania boli takmer vždy konané bez prítomnosti niektorého z účastníkov na strane žalovaných. Žalovaní sa prítomnosti na pojednávaní podľa neho evidentne vyhýbali a okresný súd ich prítomnosť napriek tejto skutočnosti nezabezpečil použitím zákonných prostriedkov.

Procesné úkony boli okresným súdom v predmetnom konaní vykonávané podľa sťažovateľa sporadicky, neboli robené systematicky, teda tak, aby prispeli k vydaniu meritórneho rozhodnutia v tejto veci.

Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že v uvedenej veci ide o žalobu o odporovateľnosti právneho úkonu, ktorý žalovaní urobili podľa sťažovateľa v evidentnej snahe znemožniť uspokojenie jeho pohľadávky, ktorá mu bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach vo veci vedenej pod sp. zn. 12 Cb 3781/95.

Zámerom sťažovateľa v tomto konaní je dosiahnuť, aby jeho pohľadávka priznaná právoplatným rozhodnutím súdu bola vymožená, pretože jeho dlžník (jeden zo žalovaných v uvedenom konaní) vymoženie tejto pohľadávky prevodmi svojho majetku znemožňoval. Vydanie včasného meritórneho rozhodnutia v tejto veci je teda nesmierne dôležité, pretože iba tak môže sťažovateľ dosiahnuť reálne získanie finančných prostriedkov, ktoré už niekoľko rokov bezúspešne vymáha od svojho dlžníka.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na podľa neho „*evidentne nesystémové kroky*“ okresného súdu. Okresný súd napríklad 18. septembra 2002 z dôvodu podania návrhu na obnovu konania vo veci vedenej pod sp. zn. 12 Cb 3781/95 Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) odročil pojednávanie v tejto veci, hoci podanie tohto

mimoriadneho opravného prostriedku podľa sťažovateľa nemá taký súvis s predmetným konaním, aby muselo byť uvedené konanie z tohto dôvodu predĺžované.

Ani po zamietnutí návrhu na obnovu konania (14. februára 2003) však okresný súd v uvedenom konaní nekonal bez prieťahov a ďalšie konanie v tejto veci nariadil až na 25. február 2004.

Existencia prieťahov v tomto konaní podľa sťažovateľa nemôže byť ospravedlnená ani skutočnosťou, že v tejto veci bol podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia, o ktorom na základe jeho odvolania rozhodoval krajský súd. Okresný súd totiž od vydania rozhodnutia o predbežnom opatrení nevykonal ani jeden procesný úkon smerujúci k meritórneho rozhodnutiu vo veci. Oznamenie okresného súdu z 2. marca 2005, že pojednávanie v tejto veci bude nariadené v období od mája 2005 do konca roka 2006, nie je možné hodnotiť podľa sťažovateľa inak ako *„formálne splnenie novelou zákona uloženej povinnosti bez zrejmej snahy vec v prijateľnom čase riešiť a vyriešiť“*.

Vzhľadom na skutočnosť, že je predovšetkým úlohou okresného súdu využitím všetkých zákonom stanovených prostriedkov zabezpečiť plynulý priebeh konania, nemožno vzniknuté prieťahy ospravedlniť ani skutočnosťou, že v uvedenom konaní nemožno pokračovať preto, že rozsudok z 25. februára 2004 nie je dosiaľ právoplatný, lebo ho nebolo možné doručiť žalovaným.

Okresný súd i jeho predsedu navyše sťažovateľ *„permanentne upozorňoval na vznikajúce prieťahy a žiadal ich odstránenie, k čomu však nedošlo“*.

Prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažovateľ podal 18. augusta 2005 sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu, ktorého súčasne požiadal o *„zjednanie nápravy“*. Z uvedených skutočností je však podľa sťažovateľa zrejmé, že k náprave v tejto veci nedošlo a predseda okresného súdu na túto sťažnosť reagoval *„formálne“* listom zo 6. septembra 2005.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti požiadal aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 150 000 Sk, ktoré odôvodnil závažným narušením jeho právnej istoty, morálnou ujmom spočívajúcou v pocitoch nedôvery v súdny systém a jeho účinnosť, ako aj ujmom „v podobe zdravotných (najmä psychických) problémov“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 287/01 porušené, prikáže okresnému súdu v uvedenom konaní konať bez zbytočných priet'ahov, prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 150 000 Sk, ako aj náhradu trov konania.

Právny zástupca sťažovateľa podaním z 30. apríla 2006 ústavnému súdu oznámil, že netrvá na konaní verejného ústneho pojednávania v tejto veci a súhlasí s upustením od neho.

Okresný súd sa k predmetnej sťažnosti na základe výzvy ústavného súdu vyjadril podaním č. 1SprV/217/2006 z 26. apríla 2006 prostredníctvom svojho predsedu. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení popísal priebeh uvedeného konania a následne uviedol: „Z vyššie uvedenej chronológie vo veci vykonaných úkonov je zrejmé, že súd v konaní nie je nečinný, pričom účelnosť jednotlivých úkonov, resp. dôvody odročenia pojednávania nie som oprávnený posudzovať.“

Zarážajúca je pritom skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť dňa 22. 2. 2006, to je niekoľko dní potom, čo on i jeho právny zástupca prevzali predvolanie na pojednávanie, ktoré je určené na 5. 5. 2006. Z tohto pohľadu sa javí podanie ústavnej sťažnosti ako účelové.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti nepovažujem podanie takejto sťažnosti za opodstatnené.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Sťažovateľ v zastúpení advokátom doručil 3. mája 2001 okresnému súdu návrh na začatie konania o odporovanie právnym úkonom a o neplatnosť darovacích zmlúv smerujúci proti M. B., M. B., JUDr. M. B. a M. B. (ďalej spolu len „žalovaní“). Tento návrh bol zaevidovaný pod sp. zn. 24 C 287/01 a sťažovateľ v ňom súčasne požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Pokynom z 9. mája 2001 nechal vo veci konajúci sudca okresného súdu doručiť sťažovateľovi tlačivo o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré mu mal vyplnené a potvrdené príslušnými úradmi vrátiť v lehote 15 dní. Sťažovateľ túto výzvu v súdom stanovenej lehote nesplnil. Uznesením sp. zn. 24 C 287/01 zo 4. júla 2001 okresný súd sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Úpravou zo 14. septembra 2001 nechal okresný súd zaslať výzvu právnenému zástupcovi sťažovateľa, aby v lehote 15 dní zaplatil v tejto veci súdny poplatok. Sťažovateľ svoju poplatkovú povinnosť splnil 19. októbra 2001.

Na základe pokynu z 20. novembra 2001 bol podaný návrh na začatie konania zaslaný žalovaným v tejto veci, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadrili.

Vo veci konajúci sudca okresného súdu 31. januára 2002 nariadil na 27. marec 2002 pojednávanie a nechal k spisu v tejto veci pripojiť spis sp. zn. 12 Cb 3781/95. Pojednávanie konané 27. marca 2002 bolo okresným súdom odročené na 18. september 2002 s tým, že účastníkom konania boli súdom uložené povinnosti predložiť listinné dôkazy v tejto veci.

Sťažovateľ okresnému súdu doručil 10. mája 2002 viaceré listiny týkajúce sa predmetnej veci.

Výzvou z 1. augusta 2002 okresný súd požiadal Katastrálny úrad v K. (ďalej len „katastrálny úrad“), o predloženie listinných dôkazov v tejto veci v lehote 7 dní.

Na pojednávaní konanom 18. septembra 2002 žalovaný JUDr. M. B., požiadal o odročenie pojednávania v tejto veci, pretože podal návrh na obnovu konania krajskému súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 12 Cb 3871/95. Okresný súd následne odročil pojednávanie na neurčito, s tým, že právneho zástupcu sťažovateľa zaviazal, aby mu v lehote 10 dní predložil dôkaz o podaní uvedeného návrhu.

Pokynom zo 16. októbra 2002 vyzval vo veci konajúci sudca JUDr. M. B., aby splnil povinnosť uloženú mu súdom na pojednávaní.

Podaním doručeným 24. októbra 2002 sťažovateľ okresný súd upozornil, že úmyslom žalovaného JUDr. M. B. je spôsobiť v tomto konaní prieťahy.

Pokynom z 26. novembra 2002 (realizovaným až 3. januára 2003) okresný súd požiadal krajský súd o oznámenie, či žalovaný JUDr. M. B. podal vo veci vedenej pod sp. zn. 12 Cb 3871/95 návrh na obnovu konania a súčasne oznámil, v akom štádiu sa konanie v tejto veci nachádza. Krajský súd reagoval na túto výzvu podaním doručeným 16. januára 2003, v ktorom mu oznámil, že návrh na obnovu konania podaný žalovaným JUDr. M. B. je evidovaný pod sp. zn. 14 Cb 1317/02.

Podaním doručeným 29. januára 2003 právny zástupca sťažovateľa požiadal okresný súd, aby v tejto veci pokračoval v konaní a nariadil pojednávanie, pretože konanie prebiehajúce na krajskom súde o návrhu na obnovu konania vedeného pod sp. zn. 12 Cb 3871/95 nie je podľa neho dôvodom na prerušenie konania v tejto veci. Následne bolo okresnému súdu 4. februára 2003 doručené aj podanie obdobného obsahu zo strany sťažovateľa. Podaním adresovaným predsedovi okresného súdu doručeným 24. februára 2003 sťažovateľ požiadal o pokračovanie v tomto konaní a súčasne sa v ňom sťažoval na vzniknuté prieťahy, ku ktorým došlo od 18. septembra 2002. Podaním doručeným 27. marca 2003 sťažovateľ okresný súd požiadal o pokračovanie

v uvedenom konaní a v prílohe tohto podania mu doručil uznesenie krajského súdu sp. zn. 14 Cb 1317/02, ktorým bol návrh žalovaného JUDr. M. B. na obnovu konania zamietnutý.

Na základe pokynu zákonného sudcu z 21. mája 2003 okresný súd zaslal 17. júla 2003 krajskému súdu výzvu, aby mu oznámil, aký je stav konania vo veci vedenej pod sp. zn. 12 Cb 3781/95. Krajský súd následne (podaním doručeným 13. augusta 2003) okresnému súdu oznámil zamietnutie návrhu na obnovu konania vo veci pod sp. zn. 12 Cb 3781/95 uznesením č. k. 14 Cb 1317/02-35 zo 14. februára 2003.

Zákonný sudca pokynom zo 16. septembra 2003 nariadil na 25. február 2004 pojednávanie, na ktorom okresný súd po vypočutí účastníkov konania návrh sťažovateľa voči žalovaným v III. a IV. rade rozsudkom zamietol a vo zvyšnej časti ho vylúčil na samostatné konanie (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. marca 2006).

Uznesením sp. zn. 1 Nc 7/02 z 3. februára 2004 bolo konanie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia vedené okresným súdom pod sp. zn. 1 Nc 7/02 spojené na spoločné konanie s vecou vedenou pod sp. zn. 24 C 287/01. Spis v tejto veci bol 27. novembra 2003 doručený okresnému súdu. Pokynom z 3. februára 2004 nechal vo veci konajúci sudca pripojiť spis sp. zn. 1 Nc 7/02 ku spisu sp. zn. 24 C 287/01.

Úpravou z 18. marca 2004 nariadil vo veci konajúci sudca zaslať výzvu sťažovateľovi na odstránenie väd podaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia a podkladov pre rozhodnutie o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne nariadil vyzvať sťažovateľa na vyjadrenie, či trvá na podanom návrhu. Podaním doručeným 8. apríla 2004 sťažovateľ okresnému súdu oznámil, že na vydaní predbežného opatrenia trvá a súčasne súdu zaslal vyplnené a potvrdené vyžiadané tlačivo. Uznesením zo 16. apríla 2004 bolo sťažovateľovi okresným súdom priznané úplné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uznesením sp. zn. 24 C 287/01 z 23. apríla 2004 bol sťažovateľ vyzvaný, aby v lehote 20 dní odstránil vady návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Sťažovateľ na túto výzvu reagoval prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným 26. mája 2004.

Na základe pokynu z 28. mája 2004 (realizovaného 28. júla 2004) okresný súd požiadal o doručenie písomností žalovanej M. B. Mestskú políciu K. (ďalej len „mestská polícia“) v lehote 10 dní, zároveň požiadal o prešetrenie, či sa na mieste samom zdržiava. Zároveň bola zaslaná reklamácia ohľadom doručenia zásielky od M. B., ktorá sa súdu nevrátila späť.

Uznesením sp. zn. 24 C 287/01-147 z 21. júna 2004 bol okresným súdom zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia. Sťažovateľ sa podaním doručeným okresnému súdu 9. júla 2004 proti tomuto uzneseniu odvolal. Na základe úpravy zo 14. júla 2004 bolo podané odvolanie doručené odporcom a následne bol spis v tejto veci predložený krajskému súdu 3. augusta 2004.

Pošta K. odpovedala na výzvu okresného súdu týkajúcu sa doručenia písomností žalovanému M. B. podaním doručeným okresnému súdu 13. augusta 2004 a mestská polícia podaním doručeným 30. augusta 2004.

Uznesením č. k. 11 Co 242/04-74 zo 17. augusta 2004 krajský súd vrátil predmetnú vec ako predčasne predloženú okresnému súdu. Okresný súd 7. septembra 2004 predložil spis v tejto veci opätovne krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 11 Co 273/04-171 z 23. septembra 2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. decembra 2004, zmenil uznesenie okresného súdu z 21. júna 2004. Podaním doručeným 10. decembra 2004 sťažovateľ požiadal o doručenie uznesenia krajského súdu z 23. septembra 2004 katastrálnemu úradu.

Pokynom z 20. decembra 2004 bolo uznesenie z 23. septembra 2004 doručené katastrálnemu úradu. Dňa 12. januára 2005 bolo krajským súdom doručené okresnému súdu podanie katastrálneho úradu doručené mu 29. októbra 2004.

Sťažovateľ podal 19. januára 2005 sťažnosť na prietahy v konaní. Okresný súd sťažovateľovi podaním z 2. marca 2005 oznámil, že predpokladaný termín pojednávania v tejto veci je máj až december 2005.

Podaním z 12. mája 2005 sťažovateľ opätovne okresný súd požiadal o zaslanie uznesenia krajského súdu z 23. septembra 2004 katastrálnemu úradu za účelom vykonania zápisu jeho obsahu. Sťažovateľ túto žiadosť zopakoval aj podaním doručeným 6. júna 2005. Okresný súd podaním z 9. júna 2005 sťažovateľovi oznámil, že obsah uznesenia krajského súdu z 23. septembra 2004 bol už katastrálnym úradom vykonaný 3. januára 2005. Podaním doručeným 15. júna 2005 sťažovateľ požiadal okresný súd o nariadenie pojednávania v tejto veci.

Na základe úpravy zo 14. júla 2005 okresný súd vyzval žalovanú M. B., aby mu oznámila, či sa v dňoch 29. marca 2004 až 20. apríla 2004 zdržiavala v mieste bydliska, a vyzval exekútorský úrad JUDr. A. D. na oznámenie stavu exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 369/02 BB.

Prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil sťažovateľ 19. augusta 2005 okresnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Podaním zo 6. decembra 2005 opätovne požiadal právny zástupca sťažovateľa predsedu okresného súdu *„o urobenie účinných opatrení, aby konanie mohlo pokračovať vo veci samej“*. Predseda okresného súdu odpovedal na sťažnosť sťažovateľa podaním zo 6. septembra 2005.

Pokynom z 30. januára 2006 nechal vo veci konajúci sudca doručiť žalovanej M. B. prostredníctvom mestskej polície rozsudok z 25. februára 2004, zaslať urgenciu exekútorškému úradu a nariadil pojednávanie na 5. máj 2006. Súdny exekútor na výzvu okresného súdu odpovedal 15. februára 2006. Mestská polícia podaním doručeným 23. februára 2006 okresnému súdu oznámila, že zásielku žalovanej M. B. sa jej nepodarilo doručiť.

Podaním doručeným 4. mája 2006 žalovaný M. B. a M. B. okresnému súdu oznámili, že si v tejto veci zvolili advokáta, ktorý ich bude zastupovať, namietli zaujatosť vo veci konajúceho sudcu, ospravedlnili svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní 5. mája 2006 z dôvodu výkonu práce v zahraničí a požiadali o odročenie pojednávania na iný termín. Okresný súd pojednávanie konané 5. mája 2006 uznesením odročil na neurčito s tým, že vec bude predložená na rozhodnutie o námietke zaujatosti krajskému súdu. Úpravou z tohto dňa zákonný sudca taktiež nechal vyzvať sťažovateľov, aby odôvodnili svoje námietky zaujatosti v lehote 3 dní.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je návrh na začatie konania o odporovanie právnym úkonom a o neplatnosť darovacích zmlúv. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľa a okresného súdu a ani z predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, svedčiacu o právnej alebo skutkovej zložitosti veci, ktorá by mohla mať vplyv na predĺženie konania v tejto veci.

B) Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd zistil, že k predĺženiu konania prispel sťažovateľ predovšetkým v úvode konania nezaplatením súdneho poplatku za podaný návrh na začatie konania a následnou nesúčinnosťou pri vybavovaní jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, ako aj podaním nekvalifikovaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktorého nedostatky museli byť následne odstraňované na základe výzvy okresného súdu. Vo vzťahu k ďalšiemu priebehu konania však možno konštatovať, že sťažovateľ bol v ňom aktívny, opakovane urgoval pokračovanie konania, predkladal súdu listinné dôkazy a podával sťažnosti na prieťahy v konaní.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd zistil obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu, ktoré mali vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Prvé z období nečinnosti okresného súdu začalo 20. decembra 2004, keď okresný súd zaslal uznesenie krajského súdu z 23. septembra 2004 príslušnému katastrálnemu úradu, a trvalo takmer sedem mesiacov, t. j. až do 14. júla 2005, keď boli okresným súdom zaslané výzvy exekútorskému úradu a žalovanej M. B. Od 14. júla 2005 okresný súd opätovne v tejto veci nekonal viac ako šesť mesiacov až do 30. januára 2004, keď nechal zákonný sudca v tejto veci vykonať niekoľko procesných úkonov, okrem iného i urgovať splnenie výziev zo 14. júla 2005. Nečinnosť okresného súdu v označených obdobiach bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočný prieťah v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pri svojom rozhodovaní v tejto veci ústavný súd súčasne zohľadnil aj skutočnosť, že k predĺženiu konania došlo aj v dôsledku neefektívnej činnosti súdu, ktorá sa prejavila predovšetkým v neprimeraných časových intervaloch pri nariaďovaní jednotlivých pojednávaní, ktoré vzhľadom na procesné úkony vykonané okresným súdom pred ich uskutočnením nemali svoje odôvodnenie (napr. pojednávanie konané 27. marca 2002 bolo okresným súdom odročené až o obdobie šiestich mesiacov na 18. september 2002, pričom do jeho uskutočnenia okresný súd vykonal jediný procesný úkon - zaslal výzvu katastrálnemu úradu; ďalšie pojednávanie bolo 16. septembra 2003 zákonným sudcom nariadené až na 25. február 2004, pričom do jeho uskutočnenia okresný súd v tejto veci nevykonal žiadny procesný úkon), ako aj pri oneskorenej realizácii jednotlivých procesných úkonov súdom (úprava z 26. novembra 2002 na zaslanie výzvy krajskému súdu bola zrealizovaná až 3. januára 2003, úprava z 21. mája 2003 na zistenie stavu o obnove konania bola uskutočnená až 17. júla 2003).

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá viac ako päť rokov a jeden mesiac. Z uvedenej doby takmer trinásť mesiacov (t. j. jeden rok a jeden mesiac) tvorí obdobie, v ktorom v dôsledku nečinnosti okresného súdu dochádzalo k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní.

Vzhľadom na uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu, ako aj jeho neefektívnu činnosť okresného súdu v tomto konaní, nemožno dobu predmetného konania vedeného okresným súdom považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako ani za primeranú vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva s'ťažovateľa boli porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza s'ťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

3. S'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 150 000 Sk, ktoré odôvodnil závažným narušením jeho dôvery v právnú istotu ako jeden zo základných atribútov právneho štátu, morálnou ujmou spočívajúcou v pocitoch nedôvery v súdny systém a jeho účinnosť, ako aj zdravotnými problémami, ktoré u neho nastali v dôsledku tohto stavu.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Pretože porušenie základného práva s'ťažovateľa, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať s'ťažovateľovi sumu 20 000 Sk. Táto suma zohľadňuje predmet konania okresného súdu, dĺžku zbytočných priet'ahov v tomto konaní (jeden rok a jeden mesiac) a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu s'ťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vo zvyšnej časti uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu v návrhu s'ťažovateľa nevyhovel.

4. S'ťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 12 647 Sk, ktoré bližšie špecifikoval ako súčet

odmeny za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci, písomné podanie na súd $2 \times 5\,150 \text{ Sk} = 10\,300 \text{ Sk}$ vrátane DPH) v sume $12\,257 \text{ Sk}$ a režijného paušálu (vrátane DPH) v sume 390 Sk .

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 13 ods. 3, § 14, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2006 v konaní pred ústavným súdom predstavuje $2\,730 \text{ Sk}$ a hodnota režijného paušálu 164 Sk .

V súlade s týmito ustanoveniami možno teda trovy konania vyčíslit' ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd) vrátane režijného paušálu a DPH ($2 \times 2\,730 \text{ Sk} + 2 \times 164 \text{ Sk} + 19\% \text{ z } 5\,788 \text{ Sk} = 6\,888 \text{ Sk}$). Náhrada trov konania v predmetnej veci vypočítaná podľa platnej právnej úpravy teda spolu činí $6\,888 \text{ Sk}$.

Ústavný súd právnemu zástupcovi sťažovateľa priznal odmenu $6\,888 \text{ Sk}$ a v zostávajúcej časti jeho nároku na náhradu trov konania nevyhovel.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2006